

Sygn. akt XI GC 1689/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 1 lutego 2018 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Mariusz Zawicki

Protokolant: Maciej Żuchowski

po rozpoznaniu w dniu 1 lutego 2018 r. w Szczecinie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

przeciwko M. M.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę:

1) (...) (trzy tysiące sto dziewięćdziesiąt osiem) Euro z ustawowymi odsetkami z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od kwot:

- 2600 Euro od dnia 13 lipca 2017 r. do dnia zapłaty,

- 598 Euro od dnia 11 sierpnia 2017 do dnia zapłaty,

2) 169,06 (sto sześćdziesiąt dziewięć złotych i sześć groszy) zł;

I. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę (...) (trzy tysiące dziewięćset siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt: XI GC 1689/17

Sprawa rozpoznana w postępowaniu uproszczonym.

UZASADNIENIE

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. złożyła pozew przeciwko M. M. o zapłatę kwoty 169,6 złotych i 3198 euro z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od kwot częściowych oraz o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kosztów procesu.

Powód wskazał, że na zlecenie pozwanego wykonał przewóz zagraniczny. Powód wykonał umowę i wystawił na rzecz pozwanej fakturę VAT, błędnie przyjmując, iż przedmiotowa dostawa towarów podlegała opodatkowaniu. Wobec czego powód skorygował wystawioną fakturę doliczając do pierwotnej faktury kwotę podatku VAT. Mimo upływu terminu płatności i skierowanego do pozwanej wezwania do zapłaty, pozwana nie uiściła na rzecz powoda dochodzonej kwoty.

W sprawie wydano postanowienie o zabezpieczeniu roszczenia i nakaz zapłaty (karta 30, 34).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty (karta 52-61) pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz, od powoda kosztów procesu, a nadto o oddalenie wniosku powoda o zabezpieczenie roszczenia.

Pozwana wyjaśniła, że nie uznaje roszczeni powoda w całości, albowiem powód nie wywiązał się z obowiązku nadesłania pozwanej listu CMR w ciągu 48 godzin od rozładunku, w związku z czym pozwana wskazując na treść zlecenia spedycyjnego wydłużyła termin płatności za wykonaną usługę do 120 dni pomniejszając jednocześnie wysokość frachtu do 50%. Nadto pozwana uznała za prawidłową dopiero drugą fakturę VAT (skorygowaną), jednakże w ocenie pozwanej z uwagi na opóźnienie powoda z przesłaniem dokumentów termin płatności uległ wydłużeniu i przypadał na dzień 8 grudnia 2017 r. a nie jak wskazywał powód 10 sierpnia 2017 r. Nadto w ocenie pozwanej powództwo okazało się przedwczesne i w ocenie pozwanej podlega oddaleniu, jak również wniosek o zabezpieczenie roszczenia jest w ocenie pozwanej bezpodstawny.

W piśmie z dnia 22 stycznia 2018 roku (karta 66) powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko. Powód wskazał, że wykonał zlecenie, czego pozwana nie kwestionowała. Jeśli pozwana po potrąceniu 50% wierzytelności uznała kwotę 1599 euro wymagalną na dzień 8 grudnia 2017 r. to powództwo w tym zakresie powinno zostać uwzględnione. Nadto pozwana w ocenie powoda nie wykazała, aby czyniła z powodem jakiegokolwiek ustalenia dotyczące terminów czy rodzaju dokumentów które miały być doręczone pozwanej z wyjątkiem listu CMR. Nadto pozwana po otrzymaniu faktur mogła spełnić świadczenie w wysokości uznanej, czego nie zrobiła, przy czym pozwana również nie podniosła żadnych okoliczności w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty.

Pozwana w toku postępowanie podtrzymała stanowisko wyrażone w sprzeciwie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie przewozów. W dniu 7 czerwca 2017 roku, na podstawie zlecenia transportowego (zamówienia dostawy 2017.06.07.MG) M. M. zleciła spółce (...) wykonanie przewozu na trasie z G. do miejscowości P. w Rumunii. Strony umówiły się na wynagrodzenie za przewóz w wysokości 2080 euro, płatne w euro na podstawie faktury VAT z terminem płatności wynoszącym 60 dni, od chwili otrzymania dokumentów transportowych. Przewoźnik przyjął i wykonał zlecenie. W związku z wykonaniem zlecenia, przewoźnik w dniu 12 czerwca 2017 roku wystawił fakturę VAT za przewóz na kwotę 2600 euro netto (10 888,02 zł netto) z terminem zapłaty do dnia 12 lipca 2017 roku. Pozwana nie uiściła wskazanego wynagrodzenia z uwagi na niedoliczenie podatku VAT w fakturze.

Niesporne a ponadto dowody:

- zlecenie z dnia 7 czerwca 2017 r. k. 15;
- list CMR k. 16;
- faktura VAT k. 17;
- dowód doręczenia faktury k. 18;

Wiadomością e-mail z dnia 22 czerwca 2017 r. pozwana zwróciła się do powoda o przesłanie listu CMR. Dnia 23 czerwca 2017r. pracownik powoda przesłał pozwanej skan listu CMR.

Dowód:

- korespondencja e-mail k. 68-69;

Po powzięciu informacji o nieprawidłowo naliczonej kwocie w fakturze z dnia 12 czerwca 2017 r., dnia 27 lipca 2017 r. powód wystawił fakturę VAT korygującą nr 2017/07/27/1 na kwotę 3198 euro brutto (13 392,27 zł brutto), którą doręczył pozwanej z pośrednictwem poczty e-mail dnia 1 sierpnia 2017 r. oraz poczty tradycyjnej.

Dowód:

- faktura korygująca k. 22;
- wiadomość e-mail z dnia 1 sierpnia 2017 r. k. 61
- dowód nadania k. 70-71;

Mimo upływu terminu do zapłaty pozwana nie spełniła świadczenia. Dnia 6 października 2017 r. powód sporządził wezwanie do zapłaty kwoty 3198 euro. Na portalu Internetowym T. powód powziął informacje o problemach z płatnościami pozwanej.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty wraz z dowodem nadania k. 23-24;
- wydruk z portalu T. k. 25-26;

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne.

Mając na uwadze twierdzenia i zarzuty stron, niespornym był fakt zawarcia umowy między stronami, jej warunki i treść. Niesporny był fakt wykonanie zlecenie przez powoda. Sporny był fakt dostarczenie pozwanej wymaganych przez nią dokumentów, celem dokonania płatności zgodnie z wystawioną przez powoda fakturą.

Powód domaga się od pozwanej zapłaty w związku z realizacją umowy przewozu międzynarodowego. Transport odbył się na drodze z miejscowości w Polsce do miejscowości w Rumunii. Za podstawę prawną orzekania w niniejszej sprawie należało przyjąć konwencję o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) z dnia 19 maja 1956 r. (Dz.U. 1962 Nr 49, poz. 238 - dalej konwencja CMR). Zgodnie z art. 1 konwencji CMR stosuje się ją do wszelkiej umowy o zarobkowy przewóz drogowy towarów pojazdami, niezależnie od miejsca zamieszkania i przynależności państwowej stron, jeżeli miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu i miejsca przewidziane dla jej dostawy, stosownie do ich oznaczenia w umowie, znajdują się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym się. W związku z tym przepisy konwencji CMR znajdują zastosowanie do łączącego strony stosunku prawnego i mają pierwszeństwo przed przepisami prawa krajowego.

Jednakże należy podkreślić, iż co do kwestii nieuregulowanych w konwencji stosuje się przepisy ustawy polskiej regulującej umowę przewozu, którymi są kodeks cywilny oraz ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz.U. z 2012 r. poz. 1173). Sama ustawa prawo przewozowe stanowi w art. 1 ust. 3, iż jej przepisy stosuje się do przewozów międzynarodowych, jeżeli umowa międzynarodowa nie stanowi inaczej. Wreszcie w zakresie nieuregulowanym w ww. aktach prawnych znajdują zastosowanie kodeksu cywilnego regulujące umowę przewozu (art. 775 k.c.). Zgodnie zaś z art. 774 k.c. Przez umowę przewozu przewoźnik zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób lub rzeczy.

Sąd ustalając stan faktyczny oparł się na dokumentach, których żadna ze stron nie kwestionowała. Niesporny był również fakt dostarczenia towaru. Powód nie otrzymał wynagrodzenia w ogóle. Odniesć należy się w tym miejscu do zarzutów i wniosków pozwanej, która wskazywała, że umowa została wykonana, jednakże wobec nieotrzymania wszystkich dokumentów od powoda termin płatności uległ wydłużeniu, a sama wierzytelność uległa potrąceniu do 50%. Sąd ustalił, że umowa została wykonana. Pozwana z jednej strony powołuje się na nieotrzymanie od powoda dokumentów od otrzymania których uzależniony był jej obowiązek zapłaty, natomiast z drugiej strony pozwana zwróciła się do powoda o przesłanie jedynie listu CMR, który został jej przesłany dnia 23 czerwca 2017 r. (k. 68-69). Stąd już jasnym dla sądu jest, że działania pozwanej zmierzają wyłącznie do odsunięcia w czasie należnej powódce płatności.

Nie znajduje uzasadnienia zarzut pozwanej nakładający na powoda obowiązek dostarczenia pozwanej wskazanych w zleceniu dokumentów w terminie 48 godzin. W Treści zlecenia (ust 2) widnieje zapis, iż dokumenty mają zostać dostarczone w ciągu 10 dni celem wypłaty wynagrodzenia. Ponadto, pozwana nie kwestionowała skierowanego do niej wezwania do zapłaty, ani wystawionej faktury. Pozwana wskazała jedynie, iż pierwsze faktura została wystawiona z pominięciem podatku VAT, która następnie została skorygowana. Również dopiero w sprzeciwie podniosła zarzut obniżenia frachtu o 50%, co nie znajduje uzasadnienia albowiem w treści listu przewozowego wskazano karę umową za przekroczenie terminu w dostarczeniu dokumentów wynoszącą 20%. Tym samym pozwana, nie wykazała podstaw do przedłużenia terminu płatności wskazanego na fakturze do 120 dni

Stosownie do treści art. 23 ust. 5 Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) z dnia 19 maja 1956 roku – w razie opóźnienia dostawy, jeżeli osoba uprawniona udowodni, że wynikła stąd dla niej szkoda, przewoźnik obowiązany jest zapłacić odszkodowanie, które nie może przewyższyć kwoty przewoźnego. Wobec brzmienia przywołanej normy oraz normy art. 40 ust 1 konwencji, stanowiącej, że z zastrzeżeniem postanowień artykułu 40 jest nieważna i pozbawiona mocy każda klauzula, która pośrednio lub bezpośrednio naruszałaby postanowienia niniejszej Konwencji, nieważność takich klauzul nie pociąga za sobą nieważności pozostałych postanowień umowy wynika, że na gruncie konwencji CMR zastrzeżenie kary umownej nie jest skuteczne.

Stąd przejść należy na przepisy wyżej opisane. Na gruncie zarzutów powoda, w kontekście brzmienia cytowanej normy art. 23 ust. 5 Konwencji CMR podmiotem uprawnionym do żądania odszkodowania za szkodę spowodowaną opóźnieniem w doręczeniu przesyłki, w myśl normy art. 75 ust. 3 pkt 2 litera b byłby podmiot niebędący stroną niniejszego procesu – a jest nim podmiot wymieniony w zleceniu i liście przewozowym (odbiorca przesyłki w Rumunii). Taki zaś podmiot żadnego roszczenia wobec powoda nie zgłosił. Stąd powództwo podlegało zasądzeniu w całości. Nie mniej jednak sąd dodatkowo argumentuje rozstrzygnięcie w poniższy sposób.

Wobec niepełnego uregulowania stosownych instytucji (jak choćby odszkodowanie) przejść należy na grunt przepisów prawa krajowego w zakresie częściowo kontraktu, jak i deliktu. Niniejsze stanowi o legitymacji pozwanej do dochodzenia odszkodowania od powódki a zatem skutecznego potrącenia wierzytelności wzajemnej (powstałej z tytułu szkody).

Zgodnie z treścią art. 498 § 1 k.c. gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. W myśl § 2 przywołanej normy - wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Norma art. 499 k.c. stanowi, że potrącenia dokonywa się przez oświadczenie złożone drugiej stronie. Oświadczenie ma moc wsteczną od chwili, kiedy potrącenie.

Rzeczą sądu było zatem ustalenia skuteczności potrącenia. Do złożenia oświadczenia o potrąceniu materialnoprawnego nie doszło (brak materialnego oświadczenia o potrąceniu).

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego sąd wskazuje, że okoliczności te nie zostały wykazane przez pozwaną. O ile w istocie opóźnienie w dostawie nastąpiło, to jednak miało ono wywołać określone i konkretnie finansowo wymierne konsekwencje. Nie sposób ustalić ich na podstawie zgromadzonego w aktach sprawy materiału dowodowego. Strona pozwana nie przedstawiła dowodów na przekroczenie przez powoda terminu doręczenia wymaganych przez pozwaną dokumentów, a nadto pozwana nie zgłaszała powodowi żadnych reklamacji co do terminu wykonania zlecenia. Zgodnie ze zleceniem, rozładunek miał nastąpić dnia 12 czerwca 2017 r., i tego dnia powód wystawił pierwszą fakturę.

Rację ma powód, że brak jest podstaw do powoływania się na treść art. 29 ust 1 Konwencji CMR. Przepis ten bowiem wskazuje na powstanie szkody, która miałaby powstać na skutek złego zamiaru przewoźnika, które, według prawa obowiązujące w miejscu prowadzenia sprawy sądowej uważane jest za równoznaczne ze złym zamiarem.

Konwencja nie przewiduje domniemań dotyczących wyżej przywołanych przesłanek zastosowania art. 29. Sąd podziela stanowisko powoda, że znaczenie art. 29 ust. 1 Konwencji CMR jest tylko takie, że wyłącza te postanowienia rozdziału IV Konwencji CMR zatytułowanego „Odpowiedzialność przewoźnika”, które wyłączają, albo ograniczają jego odpowiedzialność albo które przenoszą na drugą stronę ciężar dowodu. Art. 30 ust. 3 Konwencji CMR znajduje się zaś w rozdziale V konwencji „Reklamacje i roszczenia”. Stąd art. 29 CMR znajduje zastosowanie do takich postanowień Konwencji, jak zawarte w art. 18 ust. 2 czy 23 ust. 3 Konwencji a nie wpływa na zastosowanie art. 30 ust. 3 Konwencji.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w wyroku. Orzeczenie o odsetkach oparte jest o normę art. 481 k.c. i art. 4,6, 8 i 11 b ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Powód sprawę wygrał w całości, stąd koszty procesu zasądzono na jego rzecz od pozwanej w myśl normy art. 98 k.p.c. Na koszty te składa się opłata od pełnomocnictwa 17 złotych, opłata od pozwu 300 złotych i wynagrodzenie adwokata – pełnomocnika w kwocie 3600 złotych (§2 pkt 5 w zw. z §3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za radców prawnych).

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)